

Επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των μαρτύρων της Αλώσεως της Κωνσταντινούπολης

/ Γενικά Θέματα

Την Κυριακή, 29 Μαΐου 2016, στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Αγρινίου τελέσθηκε μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων και των σφαγιασθέντων Χριστιανών από τους Οθωμανούς κατά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης στις 29 Μαΐου 1453.

Η Κωνσταντινούπολη ιδρύθηκε το 330 μ.Χ. από το Μέγα Κωνσταντίνο, στη θέση του αρχαίου Βυζαντίου, που χτίσθηκε και εκατοικείτο από τον 7ο αιώνα π.Χ. από Έλληνες Μεγαρείς. Η «Νέα Ρώμη», όπως ονομάσθηκε, αποτέλεσε για περισσότερο από 1000 χρόνια πρωτεύουσα της Ρωμανίας (Βυζαντινής Αυτοκρατορίας) και κέντρο του ελληνικού στοιχείου, ενώ ακόμη και σήμερα, παρά το ότι αποτελεί το σημαντικότερο κέντρο της Τουρκίας, δεν παύει να παραπέμπει στο μακρόχρονο

ελληνικό της παρελθόν.

Διευκρινίζεται ότι οι όροι «Ρωμανία» για την αυτοκρατορία και «Ρωμιοί» για τους πολίτες (όρος που συνδύαζε τον Ελληνισμό με το Χριστιανισμό) είναι ορθότεροι από τους αντίστοιχους όρους «Βυζαντινή Αυτοκρατορία» και «Βυζαντινοί», όροι που οφείλονταν στον Καρλομάγνο, αυτοκράτορα στη Δυτική Ευρώπη, ο οποίος, ως όργανο του παπισμού, επεδίωξε σκοπίμως να αποδώσει τον ειδωλολατρικό όρο «Βυζάντιο» στη Ρωμανία, για να δείξει ότι η Δυτική Αυτοκρατορία και όχι η Ρωμανία ήταν η συνέχεια της Ρώμης.

Η Κωνσταντινούπολη, έχοντας ήδη εξασθενήσει σημαντικά κατά την προηγούμενη άλωσή της από τους παπικούς Σταυροφόρους το 1204, πολιορκείται εκ νέου τον Απρίλιο του 1453, επί βασιλείας του Κωνσταντίνου ΙΑ΄ Δραγάση Παλαιολόγου, από 150.000 Οθωμανούς και 12.000 γενίτσαρους (οι οποίοι ήταν εξισλαμισμένα ελληνόπουλα, με επικεφαλής το γενίτσαρο Ζαγανό). Οι υπερασπιστές της Πόλης, συμπεριλαμβανομένων των ξένων μισθοφόρων στρατιωτών, δεν ξεπερνούν τους 8.500. Οι Τούρκοι, προκειμένου να δημιουργούν ρήγματα στο τείχος της Πόλης, χρησιμοποιούν συμβατικά κανόνια της εποχής, που εκτόξευαν πέτρινα βλήματα 100 κιλών και 250 κιλών, αλλά και ένα μεγάλο πυροβόλο μήκους 8 μέτρων που εκτόξευε πέτρινα βλήματα 400 κιλών.

Μετά από 54 ημέρες πολιορκίας, ο επικεφαλής των Οθωμανών, Μωάμεθ ο Β΄, πραγματοποιεί την τελική επίθεση το πρωί της 29ης Μαΐου του 1453. Τα δραματικά γεγονότα που συνέβησαν την αποφράδα εκείνη ημέρα αλλά και την προηγούμενη νύχτα προ της Αλώσεως, περιγράφονται στη συγκλονιστική μαρτυρία του πρωτοβεστιάριου Γεωργίου Φραντζή στο «Χρονικόν» της Αλώσεως.

Το βράδυ της 28ης Μαΐου 1453, πραγματοποιείται η τελευταία λειτουργία στην Αγιά-Σοφιά, όπου ο Κωνσταντίνος εμψυχώνει τους λιγοστούς υπερασπιστές της Πόλης, οι οποίοι με ένα στόμα, του αποκρίνονταν με δάκρυα λέγοντας: «θα πεθάνουμε για την πίστη του Χριστού και την πατρίδα μας». Ο αυτοκράτορας, όπως και οι υπερασπιστές, προσεύχεται και κοινωνά των αχράντων μυστηρίων. Το ξημέρωμα της 29ης Μαΐου, οι Τούρκοι επιτίθενται με μεγάλη σφοδρότητα και ορμή. Οι Έλληνες αντιστέκο-νται με πείσμα, εξολοθρεύοντας πολυάριθμους εχθρούς, η αριθμητική υπεροχή ωστόσο των Τούρκων καταβάλλει εν τέλει τους υπερασπιστές της Πόλης. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, πέφτει στο πεδίο της μάχης ως απλός στρατιώτης. Για να δείτε σύντομο video που αναπαριστά την άλωση της Πόλης, πατήστε ΕΔΩ.

Οι Τούρκοι γίνονται κύριοι της Κωνσταντι-νούπολης την Τρίτη 29 Μαΐου 1453, στις δυόμισι το μεσημέρι. Άρπαζαν και αιχμαλώτιζαν όσους έβρισκαν μπροστά

τους, έσφαζαν όσους επιχειρούσαν να αντισταθούν και σε ορισμένα μέρη δε διακρινόταν η γη από τα πολλά πτώματα που ήταν πεσμένα κάτω (για το λόγο αυτό μάλιστα, ακόμη και σήμερα είναι ορατές στην Αγία-Σοφία οι οπλές του αλόγου του Μωάμεθ του Β'). Το θέαμα ήταν φρικτό. Παντού ακούγονταν θρήνοι και παντού γίνονταν αρπαγές γυναικών όλων των ηλικιών. Οι ιερές εκκλησίες βεβηλώνονταν και το άγιο σώμα και αίμα του Χριστού χυνόταν στη γη. Οι Τούρκοι άρπαζαν τα ιερά σκεύη, τα έσπαζαν ή τα κρατούσαν για λογαριασμό τους και το ίδιο έκαναν και με τα ιερά αναθήματα. Ποδοπατούσαν τις άγιες εικό-νες, τους αφαιρούσαν το χρυσάφι, το ασήμι και τους πολύτιμους λίθους, και έφτιαχναν με αυτές κρεβάτια και τραπέζια. Άλλοι στόλιζαν τα άλογα τους με τα χρυσούφαντα μεταξωτά άμφια των ιε-ρέων και άλλοι τα έκαναν τραπεζομάντιλα. Στην Α-γία Σοφία, στο λίκνο της Ορθοδοξίας, οι Τούρκοι έτρωγαν και έπιναν στο Ιερό Βήμα και στην Αγία Τρά-πεζα και ασελγούσαν πάνω σε γυναίκες, νέες κοπέ-λες και μικρά παιδιά. Όλοι πονούσαν από το κακό που έβλεπαν. Στα σπίτια θρήνοι και κλάματα, στους δρό-μους οδυρμοί, στις εκκλησίες αντρικές κραυγές πόνου, γυναικεία μοιρολόγια, βαρβαρότητες, φό-νοι και βιασμοί... Σε όλες τις πλατείες και τις γωνιές της πόλης γίνονταν αμέ-τρητα κακουργήματα. Κανένα μέρος ή καταφύγιο δε γλίτωσε από την έρευνα και τη βεβήλωση. Οι άπιστοι έσκαψαν κήπους και γκρέμισαν σπίτια για να βρουν χρήματα ή κρυμμένους θησαυρούς. Όσα βρήκαν, τα πήραν για να χορτάσουν την απληστία τους.

Την τρίτη ημέρα μετά την άλωση ο Μωάμεθ ο Β' έδωσε εντολή να γίνουν γιορτές και πανηγύρια για τη «μεγάλη νίκη». Μάλιστα, ακόμη και σήμερα οι Τούρκοι γιορτάζουν κάθε χρόνο την επέτειο της Αλώσεως με μεγάλη λαμπρότητα, ενώ αντίθετα εμείς θάβουμε δυστυχώς βαθιά τις ιστορικές μας μνήμες, έχοντας μάλιστα συχνά επιθετική διάθεση σε όσους αναφέρονται σε αυτές.

Η Κωνσταντινούπολη, κατά πολλούς ιστορικούς και εκκλησιαστικούς συγγραφείς, δε θα έπεφτε, αν δε βίωνε στα χρόνια προ της Αλώσεως την ηθική και δογματική κατάπτωση. Την περίοδο εκείνοι, οι Βυζαντινοί εντυπωσιαζόταν από το δυτικό φρόνημα, παραμερίζοντας σταδιακά τις ελληνορθόδοξες δικές τους παραδόσεις. Ο αυτοκράτορας, βλέποντας την υποδούλωση των επαρχιών της αυτοκρατορίας από τους Οθωμανούς, τη μία μετά την άλλη, ζητά τη βοήθεια των Δυτικών, δίνοντας ως αντίδωρο την υποταγή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στον παπισμό.

Έτσι, στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439), οι Ορθόδοξοι Επίσκοποι υποχρεώνονται να υπογράψουν την ένωση με την Παπική Εκκλησία, πλην του Μάρκου Ευγενικού, μητροπολίτη Εφέσου, που ήταν οι μόνος ο οποίος αρνήθηκε την ψευτοένωση, προφυλάσσοντας την Ορθοδοξία. Παρά την υποταγή όμως στους Παπικούς, οι Δυτικοί δε στέλνουν καμία βοήθεια, παρά μόνο αποστέλλουν τον

καρδινάλιο Ισίδωρο (που από ορθόδοξος επίσκοπος που ήταν είχε μεταστραφεί σε παπικό), ο οποίος λειτούργησε στην Αγιά-Σοφιά με την παπική ακολουθία, λίγες ημέρες πριν την πτώση της Πόλης. Το γεγονός αυτό, έφερε μεγάλη διχόνοια στην Κωνσταντινούπολη, διαιρώντας το λαό και προκαλώντας ακόμη και συγκρούσεις, αφού μερίδα αυτού έφτασε να υποστηρίζει ότι «Κρείττον εστίν ειδέναι εν μέση τη πόλει, φακτόλιον βασιλεύον Τούρκων ή καλύπτραν λατινικήν» (Καλύτερα τουρκικό σαρίκι παρά παπική τιάρα στην Κωνσταντινούπολη).

Η βεβήλωση της Αγιάς-Σοφιάς από τους Παπικούς οδήγησε ιστορικούς όπως ο Φραντζής στο συμπέρασμα ότι η πτώση της Αυτοκρατορίας οφείλεται στην προηγηθείσα κατάπτωση. Δυστυχώς και σήμερα, οι συγκυρίες στην πατρίδα μας είναι παρόμοιες: ηθική πτώση, προσπάθεια εκδυτικισμού, δήθεν «προοδευτικότητα» με άρνηση Θεού, θέσπιση νόμων ξένων προς την παράδοση και τις αξίες μας, υπόγειες προσπάθειες ώστε η Ορθοδοξία να έχει μόνο «μουσειακή» θέση στην Ελλάδα και μια νέα σύνοδος («Μεγάλη Σύνοδος», όπως ορισμένοι τη χαρακτηρίζουν) που απειλεί την Ενότητα της Εκκλησίας, την οποία οργανώνει στην Κρήτη το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως την ημέρα της Πεντηκοστής, παραβλέποντας τις διαμαρτυρίες πλήθους Αγιορειτών πατέρων, καθηγητών Πανεπιστημίου και ξένων αυτοκέφαλων Εκκλησιών. Πολλοί μάλιστα χαρακτηρίζουν την επικείμενη αυτή Σύνοδο, ως μια νέα «Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας», που επιδιώκει μια ψευτοένωση, χωρίς να έχουν γεφυρωθεί οι δογματικές και άλλες μεγάλες αποκλίσεις με τους παπικούς, τους κόπτες – μονοφυσίτες και μερίδα προτεσταντών.

Μήπως θα πρέπει οι συγκυρίες αυτές να μας προετοιμάσουν για μια νέα πτώση; Ή μήπως για μια νέα ανύψωση, όπως αυτή περιγράφεται στις προφητείες του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού και του Αγίου Παΐσιου; Ο καθένας μας ας σταθεί απέναντι στην πίστη, στην ιστορία και στην παράδοση μας.

